

РЕШЕНИЕ

№ 543

гр. София, 22.01.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 21 състав, в публично заседание на 21.12.2023 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Елена Попова

при участието на секретаря Елица Делчева и при участието на прокурора Яни Костов, като разгледа дело номер **10143** по описа за **2023** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 203–чл. 207 от Административно – процесуалния кодекс във връзка с чл. 1, ал. 1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди (ЗОДОВ).

Образувано е по искова молба на И. В. Й., ЕГН: [ЕГН], чрез адвокат Т. В. от САК, със съдебен адрес: [населено място], [улица], ап.3, против Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“ /ГДИН/, с адрес: [населено място], [улица], с която се претендира обезщетение в размер на 6000.00 лева, ведно със законната лихва, за причинени неимуществени вреди вследствие на отменена, с влязъл в сила съдебен акт, заповед № Л-2918/18.08.2021 г. на главния директор на ГДИН, с която му е наложено дисциплинарно наказание „уволнение“ и е прекратено служебното му правоотношение с Областна служба „Изпълнение на наказанията“ /О./ - [населено място].

В исквата молба се твърди, че на 26.08.2021 г. на ищеца му била връчена заповед № Л-2918/18.08.2021 г. на главния директор на ГДИН, с която му било наложено дисциплинарно наказание „уволнение“ и било прекратено служебното му правоотношение с О. – [населено място]. Посочено е, че изложените мотиви в заповедта били, че използвал служебното си правоотношение за лично облагодетелстване като осигурил автомобил, притежаван от задържано лице, за абитуриентския бал на дъщеря си, че на 25.05.2021 г. закупил три кафета от кафе-автомат, след което предоставил две от тях на същото задържано лице, както и че изнасял хранителни продукти, предназначени за порцион на задържаните лица.

Сочи се, че изложените в заповедта твърдения са възприети от ищеца като силно уронващи името и честта му пред неговите близки, колеги и пред обществеността. Посочено е, че вследствие на дисциплинарното уволнение, ищецът преживял силно негативни емоции, изразяващи се в чувство на страх, гняв, раздразнителност, обида и разочарование, а в последствие в апатия и трудности при извършване на конкретни задачи. Сочи се, че описаните емоционални състояния на ищеца рефлектирали и върху семейните му отношения, а невъзможността да се грижи за трите си деца, съпругата и майка си довело и до физическо неразположение – безсъние и често главоболие. На следващо място се сочи, че до ищеца достигнала информация, че причините за неговото уволнение станали достояние на обществеността, тъй като данни за него били публикувани в новинарските сайтове на Б., БНР, Б., в. Труд, Новините БГ и др. /общо 25 на брой/. Твърди се, че горните обстоятелства го поставили в положение, в което трябва да опровергава пред близки и колеги така изложената публична информация за причините за неговото уволнение в период, в който бил подложен на изключително голям стрес. Твърди се, че цитираната информация за ищеца още е достъпна на посочените сайтове, въпреки че заповедта е обявена за незаконосъобразна. Сочи се, че в резултат на преживяното, ищецът и неговото семейство до момента свързват празника на дъщеря му /нейният абитуриентски бал/ с негативните емоции, които са изпитали след издаване на отменената заповед за уволнение, в чиито мотиви се обсъждал именно той. Претендират се разноси.

В хода на устните състезания по делото ищецът, представляван от адв. В. счита, че в хода на съдебното производство са събрани достатъчно писмени и устни доказателства в подкрепа на основателността на иска. В тази връзка сочи, че по делото безспорно е установена незаконосъобразността за дисциплинарно наказание, с което на ищеца е било наложено „уволнение“, установява се, че производството по обжалване на същата продължило около две години, както и претърпените от ищеца неимуществени вреди. В тази връзка моли съдът да кредитира свидетелските показания. На следващо място сочи, че от писмените доказателство се установява, че действително насрещната страна си е позволила да информира обществеността за нерегламентирани контакти между ищеца и човек от ареста, което е станало публично достояние. Моли съда да уважи исквата претенция изцяло. Претендира разноси, съгласно представен списък.

Ответникът – Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“ чрез процесуалния си представител юрк. Д., моли съда да остави исквата молба без уважение като неоснователна и недоказана. Счита твърденията за изнесената в публичното пространство информация от ответника за недоказани. Счита, че не става ясно тази информация откъде е попаднала в медиите. Сочи, че служителят е получил обезщетение за периода, в който е останал без работа. Претендира юрисконсултско възнаграждение.

Представителят на Софийска градска прокуратура дава заключение, че искът е основателен, а неимуществените вреди следва да бъдат преценени по справедливост. Административен съд София град, 21-ви състав, като взе предвид изложените от страните становища и извърши съвкупна преценка на доказателствата, намира за установено следното от фактическа страна:

От приетите по делото писмени доказателства се установява, че преди издаването на заповед № Л-2918/18.08.2021 г. на главния директор на ГДИН, с която му е наложено

дисциплинарно наказание „уволнение“ и е прекратено служебното му правоотношение с Областна служба „Изпълнение на наказанията“ /О./ - [населено място], И. В. Й. е бил работел като надзирател II-ра степен в ареста на адрес [населено място], [улица] към сектор „Арести“ при Областна служба „Изпълнение на наказанията“ – С..

Със заповед № Л-2918/18.08.2021 г. на главния директор на ГДИН /л.9/, на е наложено дисциплинарно наказание „уволнение“ и е прекратено служебното правоотношение на И. В. Й. с Областна служба „Изпълнение на наказанията“ /О./ - [населено място].

С решение № 7205 от 29.11.2022 г., постановено по адм. дело № 5895/2022 г. по описа на АССГ, заповед № Л-2918/18.08.2021 г. на главния директор на ГДИН е отменена като незаконосъобразна /л.33/. Решението е потвърдено с решение № 6034 от 07.06.2023 г. по адм. дело № 1252/2023 г. по описа на ВАС на РБ /л.13/.

Видно от приложените по делото писмени доказателства, производството по оспорване на процесната заповед, с която на ищецът е наложено дисциплинарно наказание „уволнение“ е започнало през 2021 г. /вж. решение № 319 от 18.01.2022 г. по адм. дело № 9151/2021 г. по описа на АССГ, отменено с решение № 6200 от 23.06.2022 г. по адм. дело № 3184/2022 г. на ВАС, поради допуснати процесуални нарушения, с което делото е върнато за ново разглеждане на АССГ/.

По делото са представени разпечатки от следните интернет сайтове:

- БНР, новина със заглавие „Отстранен е шефът на С. затвор“, публикувана на 04.06.2021 г. Видно от текста, след причините за уволнението на началника на Затвора – [населено място] е посочено, че заради дисциплинарното производство е отстранен и младши инспектор И. Й. – надзирател в ареста на [улица], заради данни за нерегламентирани контакти със задържано лице /л.40/.

- Lex. Vg N. – новина със заглавие „Я. С. отстрани шефа на софийския затвор“. В новината е посочено, че със заповед на директора на ГДИН е отстранен и надзирателят от ареста на „Г.М. Д.“ И. Й., заради образувано срещу него дисциплинарно производство за нерегламентиран контакт с арестант /л.42/.

- Dir.bg – в страницата на сайта е публикувана същата новина на 04.06.2021 г. като е посочено, че информацията за дисциплинарното производство срещу мл. инспектор И. Й. била подадена от „правосъдното министерство“ /л.43/.

- Б. – в новина със заглавие „Началника на С. затвор е отстранен“ от 04.06.2021 г. се споменава и за дисциплинарното производство срещу ищеца, както и за причините за завеждането му /л.44/.

По делото са представени и разпечатки от сайтовете на „Труд онлайн“ и Б. новините“ със горечитираното съдържание.

В хода на настоящото производство са изслушани показанията на свидетеля И. В. И.. Свидетелят И. заявява, че познава ищеца повече от 10 години. Пояснява, че Й. живее в близост до неговия блок в[жк]и са приятели. Споделя, че ищецът работел преди няколко години като надзирател в ареста на „м-р Г. В.“, а в момента работел в „К.“. Знаел, че промяната в местоположението на работното му място била вследствие на дисциплинарно уволнение през 2021 г. За уволнението на ищеца знаел от него и от познати, които му споделили, че чели статии за Й. в интернет. Споделя, че ищецът му казал, че бил дисциплинарно уволнен, защото колата, с която дъщеря му ползвала на бала била на арестант. Твърди, че тази информация му споделил и познат, който прочел за връзката на ищеца с арестанта в интернет. Споделя, че знае за воденото от ищеца дело срещу дисциплинарното уволнение, но не знае дали съдът го е

възстановил на работа. Твърди, че с ищеца са от една компания повече от 10 години. Споделя, че ищецът бил депресиран, не можел да си намери работа около две години, изпитвал срам пред компанията и семейството си. Споделя, че преди уволнението често се виждали, но след това ищецът изчезнал, рядко излизал, не говорел и бил странен. Бил променен и споделил, че имал проблеми с жена си, която го питала дали е вярно това, в което бил обвинен. Спомня си, че той го попитал за написаното в интернет, но ищецът му казал, че не е вярно. Твърди, че когато му споделил, че чува за написаното и от други хора, ищецът се ядосал. Спомня си, че ищецът спрял да излиза с компанията, търсел си работа. Твърди, че познава жена му и децата му, но не е говорил с тях по този въпрос. Знаел, че сега ищецът има работа и е доволен.

Съдът счита свидетелските показания за логични, последователни и съответни на останалите събрани доказателства по делото, поради което ги кредитира.

При така установената фактическа обстановка съдът приема от правна страна следното:

Предявеният иск е процесуално допустими – претендира се обезщетяване на неимуществени вреди, за които се твърди, че са настъпили в резултат на обявена за незаконосъобразна заповед, с която на ищеца било наложено дисциплинарно наказание „уволнение“.

Съобразно разпоредбата на чл. 205 от АПК, искът е предявен срещу юридическото лице, представлявано от органа, от чийто незаконосъобразни действия се твърди, че са причинени вредите – Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“.

Съгласно тълкувателно решение № 4 от 06.11.2023 г. по тълк. дело № 2/2021 г. на Върховният административен съд на Република България - ОСС от I и II колегии на ВАС, разпоредбата на чл.1, ал.1 ЗОДОВ е приложима за обезщетение за неимуществени вреди от отменена като незаконосъобразна заповед за прекратяване на служебно правоотношение, когато специален закон предвижда право на обезщетение в размер на получаваните възнаграждения.

Съгласно чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ държавата и общините отговарят за вредите, причинени на граждани и юридически лица от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на техни органи и длъжностни лица при или по повод изпълнение на административна дейност. За да възникне отговорност за дейност на ответника, предвидена в чл.1, ал.1 от ЗОДОВ, следва да са налице трите елемента от правопораждащия я фактически състав: 1. Незаконосъобразно действие или бездействие; 2. имуществени или неимуществени вреди и 3. пряка причинна връзка между вредите и незаконосъобразното действие или бездействие. Отговорността е безвиновна - съгласно чл.4 от ЗОДОВ държавата дължи обезщетение за всички имуществени и неимуществени вреди, които са пряка и непосредствена последица от увреждането, независимо от това дали са причинени виновно от длъжностното лице.

С аргумент от чл.154, ал.1 от ГПК, вр. чл.144 от АПК в тежест на ищеца е да проведе пълно и главно доказване на всички елементи от фактическия състав на предявения от него иск, а на съда - да приеме за ненастъпили тези правни последици, чийто юридически факт е останал недоказан. Липсата на който и да е от елементите на фактическия състав на предявения иск обуславя неговата неоснователност.

Правото на обезщетение възниква за вредите, които са пряка и непосредствена последица от увреждането – чл.4 от ЗОДОВ. Преки са вредите, които се намират в причинна връзка с противоправното поведение, а непосредствени – следващите по време и място неправомерния резултат.

Ищецът твърди, че изложените мотиви в отменената като незаконосъобразна заповед за дисциплинарно уволнение са силно уронващи името и честта му пред неговите близки, колеги и пред обществеността. Сочи, че вследствие на вмененото му със заповедта недобросъвестно поведение преживял силно негативни емоции, изразяващи се в чувство на страх, гняв, раздразнителност, обида и разочарование, а в следствие в апатия и трудности при извършване на конкретни задачи. Твърди, че промяната в емоционалното му състояние рефлектирала и върху семейните му отношения, а невъзможността да се грижи за трите си деца, съпругата и майка си довела и до физическо неразположение – безсъние и често главоболие. На следващо място сочи, че причините за неговото уволнение станали достояние на обществеността, тъй като данни за него били публикувани в новинарските сайтове на Б., БНР, Б., в. Труд, Новините БГ и др. /общо 25 на брой/, което го поставило в положение, в което трябва да опровергава пред близки и колеги така изложената публична информация за причините за неговото уволнение в период, в който бил подложен на изключително голям стрес.

Видно от приложените по делото решение № 7205 от 29.11.2022 г., постановено по адм. дело № 5895/2022 г. по описа на АССГ, потвърдено с решение № 6034 от 07.06.2023 г. по адм. дело № 1252/2023 г. по описа на ВАС на РБ, мотивите за отмяна на заповед № Л-2918/18.08.2021 г. на главния директор на ГДИН като незаконосъобразна се свеждат до недоказаност на всяко едно от посочените в същата нарушения: От събраните в хода на производството писмени доказателства по оспорване на заповедта за дисциплинарно наказание е установено, че соченият за собственост на задържано лице автомобил, който е ползвала дъщерята на ищеца на абитуриентския си бал е собственост на трето лице, което няма общо със семейството на соченото задържано лице. На следващо място е установено, ответникът не е успял да докаже твърденията си, че ищецът е контактувал със задържаното лице, още повече, че от контактите си с него е получил лична облага. Недоказано от ГДИН е и третото твърдение за извършено нарушение, а именно, че ищецът изнасял храна, предназначена за порцион на задържаните лице. В светлината на горните установявания, в хода на дисциплинарното производство срещу ищеца е станала публично известна информацията за неговото дисциплинарно отстраняване от длъжност, както и за твърдените от ГДИН нарушения, които е извършил.

Видно от приложените по делото разпечатки от новинарски сайтове, информацията в публичното пространство за дисциплинарното производство срещу ищеца е вследствие на съобщение на Министерство на правосъдието по водено срещу тогавашния директор на затвора – [населено място] дисциплинарно производство. Подадена е информация от дисциплинарния орган към ГДИН за воденото срещу ищеца дисциплинарно производство, което по съществото си представлява вътрешна процедура по проверка дали е налице извършено дисциплинарно нарушение от конкретен служител. Изложената в публичното пространство информация се състои в това, че срещу ищеца /с посочени две имена/ образувано дисциплинарно производство във връзка с данни за осъществен от него нерегламентиран контакт със задържано лице. Публикуваните в публичното пространство нарушения на ищеца са обявени преди влизане в сила на административния акт, т.е. към онзи момент същите са били недоказани. Ето защо, с публичното обявяване на случая е била нарушена презумпцията за невинност в рамките на дисциплинарното производство (чл.6§2) на Конвенцията за защита правата на човека и основни свободи (КЗПЧОС). Препоръката

на Съвета на Европа призовава държавите членки да гарантират, че съдебните органи и полицията предоставят на медиите само точна информация или информация, която се основава на факти или разумни предположения. За да се гарантира, че презумпцията за невинност се зачита, полицията и съдебните органи трябва да съобщават факти, подкрепени с доказателства и ясно да посочват, когато дадено изявление се основава на предположения. Видно от събраните в хода на настоящото производство доказателства, горните препоръки не са спазени.

С оглед гореизложеното, настоящият съдебен състав приема за доказано наличието на достатъчно предпоставки за твърдените емоционални преживявания на ищеца – оставането му без работа за около две години вследствие на заповед, обявена за незаконосъобразна пред АССГ и пред ВАС на РБ, както и уронване на авторитета му сред близки, познати и пред обществеността с неправомерните действия по предоставяне на информация в публичното пространство за сочени като извършени от него нарушения, преди тези твърдения да са били доказани с влязъл в сила акт.

Отправените обвинения към ищеца за неизвършени от него нарушения, последвалото дисциплинарно уволнение, оставането му без средства, за да се грижи за семейството си, както и опозоряването му в публичното пространство, е увеличило значително нивото на стрес у ищеца, каквито са неговите твърдения в исковата молба. Свидетелските показания в тази насока потвърждават психоемоционалните реакции, характерни за покачване на нивото на стрес, а именно – *„ищецът спря да излиза, промени се, стана друг човек...ядоса се като разбра, че познати ми показват публикациите в интернет за неговото отстраняване“*.

Във връзка с посочените свидетелски показания, вредоносният стрес може да доведе до трайни промени в поведението на засегнатото лице. Такива са например – нежелание за видове общуване, емоционални повреди и др. В тази връзка, нежеланието на ищеца да общува с приятели, с които преди това редовно е общувал, както и нежеланието да опровергава изнесената за него информация в публичното пространство, са типични реакции, предизвикани от наличието на повишен стрес, вследствие на създалата се ситуация.

Ето защо, настоящият съдебен състав счита, че от събраните по делото писмени и устни доказателства, исковата претенция следва да се приеме за основателна и доказана, тъй като обявената за незаконосъобразна заповед за дисциплинарно уволнение, както и неправомерните действия на ответника, изразяващи се в предоставяне на вътрешна информация по водената срещу ищеца дисциплинарна проверка в публичното пространство са в пряка и непосредствена връзка с породения у ищеца стрес.

Относно размера на обезщетението, съдът следва да приложи принципът на справедливостта по аргумент от чл. 52 от ЗЗД и да определи адекватно парично обезщетение за преживяното, в какъвто смисъл е и константната практика на ВАС. Понятието „справедливост“ не е абстрактно понятие, а е свързано с преценка на редица конкретни, обективно съществуващи обстоятелства, имащи значение за правилното определяне на размера на обезщетението. Вземайки предвид психоемоционално състояние на ищеца и уронването на авторитета му в публичното пространство, сред колеги и познати, съдът приема, че сума от 4 000 лева е справедлива и адекватна на интензитета на причинения дискомфорт за посочения период.

С оглед основателността на главния иск, основателна се явява и акцесорната претенция за присъждане на законна лихва, считано от датата на подаване на исковата молба – 24.10.2023 г. до пълното изплащане на дължимото обезщетение.

При този изход на спора, разноски се следват на ищцовата страна. Такива са претендиращи, съгласно представен списък от процесуалния представител на ищеца, както следва – 900.00 лева за адвокатско възнаграждение и 10.00 лева платена държавна такса.

Така мотивиран от изложеното и на основание чл. 203 и следващите от АПК, Административен съд София – град,

Р Е Ш И:

ОСЪЖДА Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“, с адрес: [населено място], [улица], да заплати на И. В. Й., ЕГН: [ЕГН], обезщетение в размер на 4000.00 /четири хиляди/ лева, ведно със законната лихва, за причинени неимуществени вреди вследствие на отменена, с влязъл в сила съдебен акт, заповед № Л-2918/18.08.2021 г. на главния директор на ГДИН, с която му е наложено дисциплинарно наказание „уволнение“ и е прекратено служебното му правоотношение с Областна служба „Изпълнение на наказанията“ /О./ - [населено място].

ОСЪЖДА Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“, с адрес: [населено място], [улица], да заплати на И. В. Й., ЕГН: [ЕГН], да заплати сума в размер на 910.00 /деветстотин и десет/ лева, представляваща разноски по делото.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване с касационна жалба в 14-дневен срок от съобщението му чрез Административен съд София – град пред Върховен административен съд на Република България.

СЪДИЯ: